

KAUPAN LIITTO

Kaupan liitto ry
Eteläranta 10, PL 340
00130 Helsinki
Kauppa.fi

Lisätietoja
Janne Koivisto,
johtava asiantuntija,
Kaupan liitto
050 321 3639
janne.koivisto@kauppa.fi

KAUPAN LIITTO

Menestyvä kauppa, hyvinvoiva Eurooppa

Kaupan liiton kannat europarlamenttivaaleihin

Kaupan ala tarjoaa Euroopan unionin alueella noin 29 miljoona työpaikkaa, eli joka seitsemäs eurooppalainen on alalla töissä. Kauppa muodostaa kymmenen prosenttia koko EU:n bruttokansantuotteesta.

Kaupan alan menestys onkin keskeistä koko EU:n hyvinvoinnille myös tulevaisuudessa. Taloudelle kaupan merkitys on suuri myös Suomessa: kaupan osuus on kokonaisuudessaan noin 15 prosenttia Suomen kansantaloudesta, ja kansantalouden kasvusta viidennes on viime vuosina syntynyt kaupan alalla.

Yksittäisenä toimialana kauppa on myös Suomen suurin työllistäjä, sillä ala työllistää noin 300 000 henkilöä. Kauppa on yksi suomalaisen hyvinvoinnin kivijaloista, joka rahoittaa terveydenhuoltoamme, sosiaaliturvaamme ja koulutustamme. Suomalainen kauppa haluaa tulevaisuudessakin tarjota työtä, toimeentuloa ja hyvinvointia koko Suomessa.

SAMAT SÄÄNNÖT KAIKILLE KANSAINVÄLISESSÄ KILPAILUSSA

Kaupan ala on digitalisaation myötä muuttunut kansainväliseksi, hintavertailu on erittäin helppoa ja kuluttajat tilaavat tuotteita runsaasti verkosta ulkomailta. Suomessa kuluttajien kotimaasta ja ulkomailta tekemät verkko-ostokset ovat jo nyt 19 prosenttia verrattuna erikois- ja tavaratalokaupan arvonlisäverolliseen liikevaihtoon. Lähes puolet verkko-ostoksista tilataan Suomen ulkopuolelta. Muuttuneesta kilpailuympäristöstä huolimatta alan sääntely on edelleen laadittu pitkälti kansallista kivijalkakauppaa silmällä pitäen.

EU:n ulkopuolinen verkkokauppa saa kuluttajakaupassa merkittävää kilpailuetua johtuen mm. vähäarvoisten tuotteiden alv- ja tullivapaudesta,

kuluttajansuojaa ja kuluttajaturvallisuutta koskevan valvonnan puutteista, vapaamatkustajan asemasta jätteiden tuottajavastuun osalta sekä kansainvälisen postijärjestelmän takaamista alhaisemmista lähetyskuluista.

Selvitysten mukaan mm. kiinalaisilla verkkoalustoilla myydään suomalaisille kuluttajille yleisesti tuotteita, jotka eivät ole EU:n kuluttajatuotteiden turvallisuutta koskevien säädösten mukaisia. EU:n ulkopuoliset toimijat ovatkin usein vapaamatkustajia mm. tuotevaatimuksia ja jätteiden kierrätystä koskevan sääntelyn osalta ja saavat siitä kilpailuetua. Internetin suurten markkina- paikkojen vallatessa markkinoita on lainsäätäjän varmistettava, että EU:n ulkopuolisia toimijoita koskevat samat säännöt kuin EU:n sisämarkkinoilla toimivia kaupan alan yrityksiä.

SISÄMARKKINOIDEN KILPAILUKYVYYSTÄ ON HUOLEHDITTAVA

EU:ssa tulee pitää huolta eurooppalaisen kaupan alan toimintaedellytyksistä kasvavassa kansainvälisessä kilpailussa. Tämä edellyttää unionilta paremman sääntelyn periaatteiden jatkuvaa toimeenpanoa. Tämä on erityisen tärkeää pk-yritysten näkökulmasta.

EU:n sisämarkkinasääntelyn on kohdeltava digitaalista ja kivijalkakauppaa yhdenvertaisesti. Sääntelyä tulee yhtenäistää laadukkaasti erityisesti kuluttajansuojan alueella, koska sisämarkkinat ovat verkkokaupan myötä kaikkien kuluttajien ulottuvilla.

Sääntelyn on veloitettava myös EU:n ulkopuolisia kauppoja tilanteissa, joissa tuotteita tai palveluita myydään

EU:n alueella. EU:n kilpailukyky kärsii, mikäli sisämarkkinoita säännellään yksipuolisesti selvästi kilpailijamaita tiukemmin. Mikäli EU-sääntely ei ole toimeenpantavissa edellä mainituissa tilanteissa, tulee sääntelyn järjestyttäväksi arvioida kriittisesti.

Yrityslainsäädännön alueella sääntelyn tulee ensisijaisesti olla yleislainsäädäntöä, ja toimialakohtaista erityissääntelyä on vältettävä. Nykyisellään kaupan alalle aiheutuu toimialakohtaisesta sääntelystä huomattava rasite sekä EU-tasolla että kansallisesti, mikä heikentää kaupan kansainvälistä kilpailukykyä ja nostaa kuluttajahintoja.

Kova kilpailu niin kotimaassa kuin kansainvälisesti vaatii kivijalkakaupalta yhä pidempiä aukioloaikoja, ja jokaisen aukiolotunnin on oltava kannattava. Työ on muutoksessa, ja se vaatii asenteiden muutosta. Muun muassa alusta- ja jakamistalous myllertävät perinteistä työsuhdejattelua. Palvelua ei voida tuottaa varastoon, vaan sitä on tarjottava silloin, kun kaupassa on asiakkaita. Oikea määrä henkilöitä oikeaan aikaan vaikuttaa asiakaspalvelun tasoon ja yrityksen kannattavuuteen. Muuttuvat markkinat edellyttävät joustavuutta myös työelämän sääntelyyn.

Sääntelyn on kohdeltava digitaalista ja kivijalkakauppaa yhdenvertaisesti.

Kaupan liiton tavoitteet

Yhdenvertaiset toimintaedellytykset

- **Yritysten kilpailuneutraaliteettia on parannettava poistamalla EU:n ulkopuolisilta, enintään 150 euron arvoisilta lähetysiltä tullittomuus.** Muutoksella varmistettaisiin, että tullaus ei anna epätasa-arvoista etua EU:n ulkopuolisille yrityksille. Suomalaisen yrityksen tuotteidensa maahantuonnista maksama tulli nostaa tuotteen kuluttajahintaa Suomessa, kun taas EU:n ulkopuolinen verkkokauppa pystyy myymään tuotteensa tulin verran edullisemmalla hinnalla.
- **EU:n kuluttajatuotteiden turvallisuutta koskevan sääntelyn on koskettava myös EU:n ulkopuolelta tehtävää kuluttajakauppaa.** Markkinavalvonnan on toimittava nykyistä tehokkaammin. Tällä hetkellä erityisesti kiinalaisista verkkokaupoista myydään suomalaisille kuluttajille yleisesti tuotteita, jotka eivät täytä EU:n vaatimuksia tuoteturvallisuudesta.
- **Globaali etäkauppa on saatava jätteiden tuottajavastuiden piiriin.** Tuottajavastuiden tulee koskea kaikkia yrityksiä myyntikanavasta ja maasta riippumatta. Nyt suomalainen kaupan ala ja valmistava teollisuus kattavat myös kuluttajien EU:n ulkopuolisista maista ostamien tuotteiden kierrätyksestä aiheutuvat kulut, mistä aiheutuu kotimaisille toimijoille kilpailuhaittaa.
- **Kansainvälinen postijärjestelmä tulee muuttaa oikeudenmukaiseksi.** Kiinan verkkokauppamarkkina saa merkittävää kilpailuetua vanhentuneesta postisopimuksesta (Universal Postal Union), jossa Kiina on luokiteltu länsimaisia kilpailijoitaan selvästi alhaisempaan maksuluokkaan. Kiinan maksamien alhaisten päätemaksujen vuoksi pakettilähetykset Kiinasta kehittyneisiin maihin ovat erittäin edullisia. Järjestelmän tuoma kustannusetu kiinalaiselle verkkokaupalle on yksittäisessä tuotteessa usein suurempi kuin suomalaiselle verkkokaupalle vastaavan tuotteen myynnistä jäämä kate.
- **EU:n kauppapolitiikan keskeisimmän tavoitteen tulee edelleen olla globaalien markkinoiden avaaminen ja kaupan esteiden purkaminen.** Sääntelyympäristön eroista johtuvia kilpailuongelmia on pyrittävä ratkaisemaan kauppasopimuksissa.

Sisämarkkinoiden toimivuus

- **Osa-aikatyön teettämistä ei saa rajoittaa nykyistä sääntelytasoa enempää.** Modernit työmarkkinat edellyttävät työelämän sääntelyltä joustavuutta esimerkiksi osa-aikaisuuden ja muiden epätyypillisten työsuhteiden osalta. Kaupan alalla kova kansainvälinen kilpailu verkkokaupan kanssa ja vaihtelevat asiakas- ja tavaravirrat määrittävät työvoiman tarpeen ja yritysten on voitava mitoitaa työntekijöitä kuhunkin tilanteeseen juuri oikea määrä, jotta toiminta on kannattavaa.
- **EU:n on tuettava kohtuuhintaisen, kuluttajaystävällisen ja tehokkaan maksujärjestelmän syntymistä.** Avoimella kilpailulla tulee luoda fintech-järjestelmä, jossa noudatetaan yhteisiä maksustandardeja kilpailun ja innovoinnin edistämiseksi. Yritysten liikesalaisuuksien suoja tulee varmistaa järjestelmää luotaessa.
- **EU:ssa on luotava aloite, jolla tuetaan kansallisia ja paikallisia aloitteita kaupunkikeskustojen kehittämiseksi.** Kaupunkikeskustojen tulee jatkossakin olla houkuttelevia paikkoja harjoittaa liiketoimintaa.
- **Kuluttajansuojan yhtenäistämällä voidaan parantaa niin kuluttajien asemaa kuin yritysten tasapuolisia toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla.** Kuluttajansuojasäännösten tiukentamisella ei kuitenkaan ole perusteita. EU:n ulkopuolinen etäkauppa saa entisestään lisää kilpailuetua, mikäli sisämarkkinoilla tiukennetaan sääntelyä.
- **Komission ehdottamaa lopullista alv-järjestelmää ei tule hyväksyä sellaisenaan.** Se monimutkaistaisi EU-maiden rajat ylittävää B2B-tavarakauppaa ja toisi yrityksille merkittäviä kustannuksia. Lisäksi sen vaikutus veropetosten torjuntaan on vähintäänkin kiistanalaista. Verotuksesta päätettäessä tulee jatkossakin soveltaa jäsenmaiden yksimielisyysvaatimusta. Määräenemmistöön perustuva päätöksenteko siirtäisi lainsäädäntövaltaa Suomelta isoille jäsenvaltioille.